

ความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน กรณีศึกษาประเทศไทย

AJAR and Cross Cultural Foundation

TRANSITIONAL JUSTICE
ASIA NETWORK

ความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน กรณีศึกษาประเทศไทย
มูลนิธิผสานวัฒนธรรม

TRANSITIONAL JUSTICE
ASIA NETWORK

AJAR เป็นองค์กรสิทธิมนุษยชน มีสำนักงานที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ทำงานเพื่อเสริมศักยภาพขององค์กรในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติในการต่อต้านการลอบวางเพลิงและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่เป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากสาเหตุอันเป็นรากเหง้าของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์กรได้ที่ <http://www.asia-ajar.org>.

มูลนิธิผสานวัฒนธรรม ก่อตั้งในปี 2545 ทำงานส่งเสริมและปกป้องความยุติธรรม และติดตามสอดส่องสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย โดยมีหลักปรัชญาและกิจกรรมมุ่งที่การสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่สิทธิมนุษยชนและการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นกลุ่มคนชายขอบ ชนกลุ่มน้อย คนไร้รัฐ แรงงานข้ามชาติและเหยื่อของความขัดแย้ง โดยสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <https://voicefromthais.wordpress.com>

เครือข่ายเอเชียเพื่อความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice Asia Network) เป็นเครือข่ายขององค์กรสิทธิมนุษยชนและองค์กรภาคประชาสังคมของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ทำงานส่งเสริมการริเริ่มในการเรียนรู้และการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านในภูมิภาคเอเชีย

๕ ตั้ง

แต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เผชิญกับปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองอย่างต่อเนื่องจากการแตกแยกทางความคิดและการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจทางการเมืองในหมู่ชนชั้นปกครอง การต่อต้านทางการเมืองที่มีต่อรัฐบาลและนโยบายทำให้ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะของการแบ่งขั้วแบ่งฝ่าย ขาดความไว้วางใจและเกิดการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงระหว่างรัฐกับประชาชน และในหมู่ประชาชนด้วยตนเอง ประเทศชาติต้องเสียหายจากวงวนของการใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ การต่อต้าน การปฏิบัติการทางทหารที่รุนแรง การรัฐประหารโดยกองทัพ การทุจริตคอร์รัปชัน การฟ้องร้องดำเนินคดี และการจัดทำรัฐธรรมนูญซ้ำแล้วซ้ำอีก

ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ไม่เพียงแต่ได้สร้างความเจ็บปวดขมขื่นทั้งในด้านร่างกายและจิตใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อเศรษฐกิจสังคมในระยะยาว ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ด้วย ดังนั้นหากความขัดแย้งยังคงดำเนินต่อไปโดยไม่ได้รับการแก้ไข ก็มีความเป็นไปได้สูงที่สังคมไทยจะไม่สามารถฟื้นฟูความสงบสุข และบรรลุการพัฒนาที่ควรจะเป็นได้ในอนาคต

ความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต ๑๓๓ คน บาดเจ็บกว่า ๒,๐๐๐ ราย มีผู้ที่ทรัพย์สินเสียหายกว่า ๓,๐๐๐ ราย มีผู้ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาว่า ๑,๘๘๓ คน โดยทั้งรัฐและกลุ่มอำนาจนอกรัฐ (non state actors) เป็นผู้รับผิดชอบในผลกระทบดังกล่าว ซึ่งขนาดผลดังกล่าวทำให้ความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงยังคงดำเนินต่อไปและเลวร้ายยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความขัดแย้งทางด้านอาวุธ ซึ่งมีรากเหง้ามาตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๙ จากการก่อความไม่สงบเพื่อแบ่งแยกดินแดนโดยกลุ่มชนเชื้อสายมลายูในภูมิภาคปัตตานีในภาคใต้ของประเทศ ปัญหาดังกล่าวสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นจากการที่ความรุนแรงทวียิ่งขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ โดยมีการใช้อาวุธปืนและระเบิดเกิดขึ้นเป็นประจำ ทำให้มีผู้เสียชีวิตแล้วกว่า ๖,๕๐๐ ราย และบาดเจ็บกว่า ๑๐,๐๐๐ คน

สถานการณ์ของภาคประชาสังคม

เมื่อไม่นานมานี้ ขบวนการทางสังคมและสื่อมวลชนไทย ได้พยายามช่วยกันสร้างพื้นที่ทางการเมืองเพื่อให้มีการพูดคุยถกเถียงกันในเรื่องนโยบายสาธารณะขึ้นมาอีกครั้ง ท่ามกลางความหลากหลายของภาคประชาสังคมในประเทศไทย เครือข่ายการกระจายอำนาจที่ทำงานเกี่ยวข้องกับประเด็นที่หลากหลายยังคงมีกิจกรรมอย่างแข็งขันตลอดเวลา แต่การให้ภาคประชาสังคมเข้าไปเกี่ยวข้องถูกจำกัดลงอย่างมาก ภายหลังจากการรัฐประหารโดยกองทัพในปี ๒๕๕๗ ซึ่งก่อนหน้าที่จะเกิดความขัดแย้งแบ่งขั้วในเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองนั้น เครือข่ายภาคประชาสังคมในระดับรากหญ้ามีความเข้มแข็งเป็นอย่างมากในการผลักดันให้มีการคุ้มครองสิทธิของชุมชนโดยเฉพาะเกี่ยวกับการแบ่งปันทรัพยากร

ตัวอย่างของอำนาจและความ เป็นเอกภาพของขบวนการภาคประชาสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ความสำเร็จในประเด็นสำคัญของเรื่องนี้คือ การเปลี่ยนผัน

จากการเมืองของชนชั้นนำไปสู่ประชาธิปไตยโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participatory Democracy) เนื่องจากองค์กรประชาธิปไตยที่นำโดยเอ็นจีโอ ได้ผลักดันจนเกิดรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนขึ้น โดยในขั้นแรก คณะกรรมการที่เกิดจาก ๑๕ องค์กรและเครือข่ายที่ผลักดันเรื่องประชาธิปไตย เช่น เครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญสหพันธ์นิสิต

นักศึกษาแห่งประเทศไทย องค์กรด้านแรงงาน กลุ่มธุรกิจเพื่อประชาธิปไตย สภาหอการค้า และกลุ่มองค์กรประชาธิปไตยอื่นๆ รวมพลังกันได้ถึง ๓๐ องค์กรในเดือนธันวาคม ๒๕๓๙ โดยขบวนการนี้พุ่งเป้าไปที่ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างพลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่ประชาชนในระดับรากหญ้า ได้ก่อตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนขึ้น มีการรณรงค์ต่อสาธารณะคู่ขนานไปกับสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีกิจกรรมบางอย่างที่ทำโดยการประสานงานกับสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วย สำหรับในภาคใต้ของประเทศ องค์กรภาคประชาสังคม และเอ็นจีโอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสตรีและกลุ่มที่ได้จัดตั้ง “สภาประชาชน (People Council)” ขึ้น มีส่วนเช่นกัน ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ดังกล่าว

สถานการณ์ของเหยื่อ

เหยื่อบางราย หรือญาติของพวกเขา ได้จัดตั้งเครือข่ายหรือจัดตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อผลักดันให้ได้รับความยุติธรรม ตัวอย่างเช่น จากเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ในปี ๒๕๓๕ หรือการสลายการชุมนุมโดยกำลังทหารในปี ๒๕๕๓

เป็นแรงผลักดันให้ก่อตั้งขบวนการหรือเครือข่ายเรียกร้องความยุติธรรมและความรับผิดชอบของรัฐบาล มีการนำเหยื่อบางรายเข้าสู่ช่องทางที่เป็นทางการ เช่น คณะกรรมการอิสระค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) สำหรับความขัดแย้งในระดับชาติและคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ (กอส.) สำหรับความขัดแย้งในภาคใต้ เป็นต้น

สำหรับในภาคใต้ นอกจากจะมีการจ่ายเงินชดเชยความเสียหายแก่เหยื่อตามโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะแล้ว เหยื่อบางคนยังได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือเหยื่อรายอื่นๆ มหาวิทยาลัยในภูมิภาคดังกล่าว ได้พัฒนาฐานข้อมูลเหยื่อของความรุนแรง ที่ได้บันทึกเหตุการณ์ความรุนแรงไว้ด้วย โดยหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้เช่นเดียวกัน ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง องค์กรสตรีก็ได้รวบรวมเสียงเรียกร้องต้องการของเหยื่อและเผยแพร่ออกไปสู่สังคมในรูปของหนังสือ สิ่งพิมพ์ การกระจายเสียงทางวิทยุ เพื่อเสริมสร้างพลังให้แก่ผู้ที่ยังรอดชีวิต มูลนิธิบางแห่ง ทำงานกับหน่วยงานภาครัฐด้านสาธารณสุข เพื่อติดตามพัฒนาการและส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูเหยื่อของความรุนแรงขึ้น

การดำเนินการเกี่ยวกับความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านในอดีต

ในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมเช่นองค์กรเอกชน และวิชาการ ได้ศึกษาเกี่ยวกับรากเหง้าของความขัดแย้งพร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะในการสร้างความปรองดอง แต่น่าเสียดายที่ประสบการณ์และความรู้ที่ได้รวบรวม

นำเสนอ นั้น ไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการสร้างความเข้าใจยิ่งขึ้นในสังคมหรือเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินการของภาครัฐ

ในช่วงกว่าสิบปีที่ผ่านมา สังคมไทยเริ่มคืบคลานกับความคิดที่จะจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามสอดส่องเหตุการณ์ความรุนแรง เช่นคณะกรรมการสอบสวนคณะกรรมการค้นหาความจริง ซึ่งมีข้อเสนอแนะมากมายในการสร้างความปลอดภัย

หนึ่งในคณะกรรมการที่เป็นที่รู้จักกันคือ คณะกรรมการอิสระตรวจสอบค้นหาความจริงเพื่อความโปร่งต่อแห่งชาติ หรือ คอป. ที่ได้จัดตั้งขึ้นในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบค้นหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมต่อต้านรัฐบาลและการสลายการชุมนุม ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาห้าคณะเพื่อการดังกล่าว คือ

ฝ่ายบริหารจัดการ ตรวจสอบค้นหาความจริง เยียวยา วิจัยรากเหง้าของปัญหา และยุทธศาสตร์/ข้อเสนอแนะในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงเช่นนั้นอีก เหยื่อของความรุนแรงและฝ่ายต่อต้านรัฐบาลจำนวนมากไม่เชื่อมั่นใน คอป. เนื่องจากแต่งตั้งขึ้นโดยฝ่ายบริหารคือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

หลังจากเหตุการณ์ความรุนแรงกรณีมัสยิดกรือเซะในภาคใต้ของไทยในปี ๒๕๔๗ รัฐบาลก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อสืบสวนกรณีสังหารหมู่ผู้ต้องสงสัยว่าเป็นกลุ่มติดอาวุธ

ที่อยู่ในมัสยิด การเคลื่อนไหวที่สำคัญของรัฐบาลเกิดขึ้นในปี ๒๕๔๙ เมื่อผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ที่ได้ปฏิญาณตนขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ออกอากาศกล่าวคำขอโทษชาวมุสลิมมลายูปัตตานี โดยยอมรับว่าปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนใต้ในอดีตเป็นความผิดของรัฐเป็นส่วนใหญ่ และในช่วงดังกล่าว ก็ได้มีการเปิดให้มีการเจรจาอย่างไม่เปิดเผยระหว่างตัวแทนของรัฐบาลและตัวแทนของกลุ่มติดอาวุธ

การดำเนินการของภาคประชาสังคม

องค์กรภาคประชาสังคมก็ได้ดำเนินการสืบสวนหาความจริงด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการดำเนินการของทางการ ทั้งโดยการติดตามสอดส่องการดำเนินการ และตรวจสอบข้อมูลของกลไกที่เป็นทางการดังกล่าว เช่น ศูนย์ข้อมูลประชาชน (People's Information Center) ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการและอาสาสมัครซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบหาความจริงด้วยตนเองคู่ขนานไปกับ คอป. และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเหตุการณ์ความรุนแรงในปี ๒๕๕๓ โดยได้จัดทำรายงานที่รวมสิ่งที่ค้นพบและข้อเสนอแนะด้วยเช่นกัน อีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่การวิจัยเกี่ยวกับการเยียวยาผลกระทบที่มีต่อสังคม โดยสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

ยิ่งไปกว่านั้น ตัวแทนภาคประชาสังคมยังได้รับการแต่งตั้งให้อยู่ในบางโครงการเกี่ยวกับความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน เช่น ในคณะกรรมการตรวจสอบ องค์กรภาคประชาสังคม

บางแห่งได้ทำงานประสานงานกับรัฐบาลอย่างใกล้ชิด เช่น มูลนิธิในจังหวัดชายแดนใต้เพื่อร่วมมือกับรัฐบาลในการนำนโยบายใหม่เพื่อจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูเหยื่อของการทรมานเป็นต้น

สิ่งท้าทายในอนาคต บทเรียนและข้อสรุป

สิ่งท้าทาย

สำหรับจังหวัดชายแดนใต้ของประเทศไทย สิ่งท้าทายเร่งด่วนคือ การทำความเข้าใจเรื่องความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านให้แก่ประชาชน สิ่งท้าทายอีกประการหนึ่งคือ การกำหนดบทบาทของหุ้นส่วนซึ่งจะทำให้พวกเขาสามารถที่จะทำงานเรื่องความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านได้อย่างเข้มข้นและรอบด้านยิ่งขึ้น สิ่งท้าทายในระยะยาวคือ การกล่าวถึงการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินคดีต่อผู้ละเมิดสิทธิ การตรวจสอบ และปัญหาผู้ละเมิดลอยนวลพ้นผิด และการพัฒนาหนทางที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงขึ้นอีก สิ่งท้าทายอีกประการหนึ่งคือเรื่องที่เกี่ยวข้องว่าจะใช้กลไกความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านอย่างไรเพื่อประโยชน์ในกระบวนการสันติภาพที่กำลังดำเนินอยู่โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อกระบวนการนั้น

บทเรียนสำคัญๆ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน กระบวนการที่จริงจังและร่วมส่วนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความรู้สึกของการเป็นเจ้าของระหว่างหุ้นส่วนต่างๆ
2. การให้อภัยเป็นสิ่งที่เกิดได้ยาก

หากประชาชนไม่อาจเข้าใจได้ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยจะไม่สามารถก้าวพ้นจากอดีตและก้าวไปข้างหน้าได้ หากไม่มีการแก้ไขปัจจัยอันเป็นรากเหง้าของปัญหา

3. สิ่งท้าทายประการหนึ่งคือ การกำหนดว่าจะใช้ความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาซับซ้อนขึ้นได้อย่างไร เราสามารถเรียนรู้จากประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคว่าจัดการเรื่องนี้ได้อย่างไร ทั้งนี้เพราะแต่ละประเทศ ไม่ได้ใช้แบบแผนเดียวกันในเรื่องความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน
4. การมีข้อเสนอแนะที่ครบถ้วนชุดหนึ่งเป็นเรื่องที่ดี แต่หากไม่ได้แปลเป็นการกระทำ กระบวนการก็ล้มเหลว และผู้ที่มีส่วนในการทำข้อเสนอแนะก็จะขาดความเชื่อถือในกระบวนการ
5. การรัฐประหารโดยกองทัพในปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๗ ทำให้กระบวนการของทางการหยุดชะงักและทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งยิ่งขึ้น บทบาทของกองทัพ ทั้งในระดับชาติและในจังหวัดชายแดนใต้ แม้ทำให้เกิดความสงบบางส่วน แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น และล้มเหลวในการแก้ปัญหาข้อข้องใจหรือการร้องเรียนในอดีต
6. เนื่องจากการขาดการมี

ส่วนร่วมในงานของรัฐบาล ภาคประชาสังคมจึงไม่ได้ช่วย ในการในเรื่องความเป็นธรรม ในระยะเปลี่ยนผ่านเท่าที่ควร ทำให้ขาดโอกาสไปอย่างน่า เสียดาย ส่วนหนึ่ง ก็เนื่องจากการขาดเสรีภาพในการ แสดงออก การชุมนุม และการ สมาคม รวมทั้งการจำกัดสิทธิ เสรีภาพอื่นๆ ซึ่งเป็นปัจจัย ที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับ

กระบวนการในการสานเสวนา และรับฟัง อันเป็นปัจจัยสำคัญ ของความเป็นธรรมในระยะ เปลี่ยนผ่าน ในขณะที่เดียวกัน การที่ภาคประชาสังคมขาด ความเชื่อมั่นในรัฐบาล ก็เป็น อุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วม แม้ในโครงการที่พยายาม แสวงหาความจริง เช่น คอป. เป็นต้น

	เหตุการณ์
๒๕๔๘	หลังจากที่ได้บริหารงานมาห้าปี รวมทั้งการได้รับชัยชนะอย่าง ถล่มทลายในการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ต้องเผชิญกับการต่อต้านอย่างหนักจาก กลุ่มพันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่ลงท้องถนนชุมนุมประท้วง โดยทักษิณ ชินวัตร ถูกกล่าวหาว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อน และไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์
มกราคม ๒๕๔๙	หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีไม่นาน พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ขายหุ้นของครอบครัวที่มีอยู่ในบริษัทโทรคมนาคม ชินคอร์ปอเรชั่น ให้แก่บริษัทเทมาเซ็คโฮลดิ้ง โดยในการขายหุ้น ดังกล่าว ได้รับผลประโยชน์จากการยกเว้นภาษีจำนวนมหาศาล ประเด็นดังกล่าวได้กระตุ้นให้กลุ่มชาตินิยมจัดเข้าร่วมต่อต้าน รัฐบาล
เมษายน ๒๕๕๙	พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้จัดให้มีการเลือกตั้งอีกครั้ง โดยเล็งเห็นว่าจะได้รับการสนับสนุนจากมวลชนในชนบทและ คนงานที่ยากจนในเมือง ซึ่งจะเป็นการฟื้นฟูความชอบธรรม ของตน อย่างไรก็ตามพรรคประชาธิปัตย์ ได้บอยคอตการเลือกตั้ง ทำให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำพิพากษาให้ผลของการเลือกตั้งเป็น โฆษณา

	เหตุการณ์
กันยายน ๒๕๕๙	ขณะที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรอยู่ในนครนิวยอร์กเพื่อปราศรัยต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ สหประชาชาติ ผู้บัญชาการทหารบกไทยได้ก่อการรัฐประหารโดยปราศจากการต่อต้าน กองทัพได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นประชาธิปไตยที่สุดที่ประเทศเคยมีมา เมื่อ พ.ม. เห็นว่าการเคลื่อนไหวของตนบรรลุเป้าหมายแล้ว จึงได้ยุบตัวเองในวันที่ ๒๑ กันยายน พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ อดีตผู้บัญชาการทหารบกและสมาชิกของคณะองคมนตรีที่ทรงอำนาจ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีชั่วคราว
๒๕๕๐	ศาลรัฐธรรมนูญมีคำพิพากษาห้ามพรรคไทยรักไทยไม่ให้ทำกิจกรรมทางการเมืองเป็นระยะเวลาห้าปีโดยอ้างว่าโกงการเลือกตั้งและในคำพิพากษาเดียวกันนั้น ก็ได้ห้ามผู้บริหารพรรคจำนวน ๑๑๑ คน ด้วยเช่นกัน หลังจากการรัฐประหารหนึ่งปี ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ร่างโดยการหนุนหลังของกองทัพ ผ่านการรับรองโดยประชามติอย่างเฉียดฉิว กลุ่มประชาชนที่สนับสนุนพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ลงคะแนนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงการแตกแยกทางการเมืองระหว่างกลุ่มคนเสื้อแดงและกลุ่มคนเสื้อเหลือง
ธันวาคม ๒๕๕๐	พรรคพลังประชาชน ซึ่งเป็นพรรคที่เกิดใหม่จากพรรคไทยรักไทยของกลุ่มพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไป
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	หลังจากการเลือกตั้งทั่วไป ผู้ได้รับเลือกตั้งจากพรรคพลังประชาชนของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร คือนายสมัคร สุนทรเวช ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีนโยบายที่ชัดเจนที่จะนิรโทษกรรมให้แก่นักการเมืองทั้ง ๑๑๑ คน ซึ่งถูกห้ามทำกิจกรรมทางการเมืองตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ในขณะที่เดียวกัน พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรก็ได้เดินทางกลับมาประเทศไทย
สิงหาคม ๒๕๕๐	พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรและภรรยาเดินทางออกนอกประเทศเพื่อไปร่วมงานกีฬาโอลิมปิกที่ประเทศจีน และถูกตั้งข้อหาทุจริต หลังจากนั้นก็ได้เดินทางกลับมาประเทศไทยอีกเลย กลุ่ม พ.ม. เริ่มผลักดันเพื่อโค่นรัฐบาลที่พวกเขากล่าวหาว่าเป็นตัวแทนของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรให้พ้นจากตำแหน่ง

	เหตุการณ์
กันยายน ๒๕๕๐	นายสมัคร สุนทรเวช ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเนื่องจากถูกกล่าวหาว่ารับเงินจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นเพียงเงินจำนวนเล็กน้อยจากการสัทธิการกำกับข้าวในรายการทีวีโชว์ น้องเขยของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร คือนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเคยเป็น ข้าราชการระดับสูงได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี
ตุลาคม ๒๕๕๐	กลุ่ม พวม.ได้ชุมนุมประท้วงและปิดล้อมอาคารรัฐสภา ตัดไฟและกักตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจำนวน ๓๐๐ คน ในขณะที่รัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์กำลังแถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ต้องปีนรั้วหลบหนีออกมาได้ และได้ย้ายสำนักนายกรัฐมนตรีมาไว้ที่สนามบินดอนเมือง และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ได้ให้ตำรวจมีอำนาจในการใช้กำลังต่อผู้ชุมนุม ผู้ชุมนุมจำนวนมาก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บ มีผู้ชุมนุมสองคนเสียชีวิต ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้เสด็จไปร่วมในพิธีศพผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต
พฤศจิกายน ๒๕๕๐	กลุ่ม พวม. ได้เดินขบวนไปที่สนามบินสุวรรณภูมิแล้วเข้ายึดครองพื้นที่ในสนามบิน ทำให้ต้องปิดสนามบินเป็นเวลาแปดวัน ซึ่งมีผลให้มีผู้โดยสารตกค้างประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน และส่งผลกระทบต่อการเดินทางในภูมิภาค
ธันวาคม ๒๕๕๐	ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพรรคพลังประชาชนมีความผิดในการเลือกตั้ง จึงมีพิพากษาให้ยุบพรรคและตัดสิทธิทางการเมือง กรรมการบริหารพรรคเป็นเวลาห้าปี ทำให้รัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ต้องยุติลง และกลุ่มพันธมิตรได้เลิกการยึดสนามบิน โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้นำฝ่ายค้าน ได้จัดตั้งรัฐบาลผสม โดยการสนับสนุนของกลุ่มการเมืองที่เคยร่วมรัฐบาลกับพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่สามภายในระยะเวลาเพียงสามเดือน

	เหตุการณ์
มีนาคม-เมษายน ๒๕๕๑	กลุ่มคนเสื้อแดงที่สนับสนุนอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ได้ระดมมวลชนชุมนุมคัดค้านรัฐบาล ในวันที่ ๘ เมษายน ผู้ชุมนุมหลายคนได้เข้าล้อมทำเนียบรัฐบาลและเรียกร้องให้ไต่เน่รัฐบาลมาตยาธิปไตย ซึ่งถูกกล่าวหาว่าแทรกแซงทางการเมือง กลุ่มชนชั้นนำและกลุ่มอนุรักษ์นิยมได้แปลความว่าเป็นการใช้ถ้อยคำที่ต่อต้านพระมหากษัตริย์ กลุ่มคนเสื้อแดงได้เรียกร้องให้ยุบสภาและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ทันที
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	ในการอ่านคำพิพากษาที่ใช้เวลาถึงแปดชั่วโมง ศาลได้ตัดสินให้พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร มีความผิดรวมห้ากระทงความผิดเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยศาลได้เปิดเผยว่าครอบครัวของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรร่ำรวยขึ้นผิดปกติโดยเพิ่มขึ้นถึง ๑.๔ พันล้านดอลลาร์ และปกปิดทรัพย์สินดังกล่าวพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรกล่าวว่าเงินของตนถูก “ปล้น” ไป
มีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๕๓	กลุ่มคนเสื้อแดงหลายคนได้ชุมนุมกันเป็นเวลาหลายเดือน ส่งผลให้ใจกลางกรุงเทพมหานครเป็นอัมพาต โดยได้เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ลาออกและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ การพยายามที่จะสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ก่อให้เกิดการชุมนุมต่อสู้กันส่งผลให้นายทหารยศพันเอก ผู้สื่อข่าวต่างประเทศรายหนึ่งและคนอื่น ๆ อีกหลายคนเสียชีวิต
๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ประกาศโรดแมปในการสร้างความปรองดองและจะจัดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ก่อนที่จะครบวาระ วันรุ่งขึ้นแนวร่วมต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) คัดค้าน โดยแย้งว่าผู้ที่กำหนดวันเลือกตั้งควรเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ใช่นายกรัฐมนตรี ยังผลให้ความหวังสุดท้ายในการปรองดองต้องสลายลง
๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓	กองกำลังของรัฐบาลได้เข้ารื้อถอนเครื่องกีดขวางเพื่อสลายการชุมนุมยังผลให้ในสัปดาห์นั้นมียอดผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็น ๙๑ ราย ส่วนใหญ่เป็นพลเรือน กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงได้สลายตัวไปและรัฐบาลได้จัดรถส่งผู้ชุมนุมกลับภูมิลำเนา
กรกฎาคม ๒๕๕๔	พรรคเพื่อไทยของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร น้องสาวของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของไทย

	เหตุการณ์
ตุลาคม ๒๕๕๔	รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายในโครงการประกันราคาข้าวเพื่อช่วยเหลือชาวนา โดยโครงการซื้อข้าวจากชาวนาในราคาที่สูงกว่าท้องตลาด ทำให้รัฐบาลมีข้าวตกค้างขายไม่ได้อยู่ในโกดังหลายล้านตัน
มิถุนายน ๒๕๕๕	มีการต่อต้านรัฐบาลมากยิ่งขึ้นเมื่อพรรครัฐบาลพยายามที่จะผ่านร่างกฎหมายนิรโทษกรรมเพื่อปูทางให้พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรเดินทางกลับประเทศได้ มีการปิดล้อมรัฐสภาเพื่อไม่ให้พิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว โดยประเด็นดังกล่าว ทำให้กลุ่มชนชั้นกลางโกรธแค้นรัฐบาลอย่างยิ่ง
พฤศจิกายน ๒๕๕๕	ตำรวจได้เข้าสลายการชุมนุมของฝ่ายต่อต้านรัฐบาลที่มีประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ในกรุงเทพมหานครที่เรียกร้องให้โค่นล้มรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
เมษายน ๒๕๕๖	ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาดว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เกิดจากการรัฐประหาร
พฤศจิกายน ๒๕๕๖	อดีตรัฐมนตรีและรองประธานพรรคประชาธิปัตย์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณซึ่งเป็นบุคคลสำคัญทั้งในวิกฤติการณ์ที่พ่ายแพ้และการสลายการชุมนุมของ นปช. ในปี ๒๕๕๓ ในขณะที่ตนเป็นรัฐบาล ได้จัดตั้งคณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) และได้จ่ายแจกนกหวีดสำหรับผู้ชุมนุมแทนดินตบและมือตบ ผู้ชุมนุมนับร้อยๆคนได้เป่านกหวีดบนท้องถนนสร้างกระแสมวลชนในการต่อต้านร่างกฎหมายนิรโทษกรรม
ธันวาคม ๒๕๕๗	นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ปฏิเสธข้อเรียกร้องให้ลาออก แต่ได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งก่อนครบวาระ ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

	เหตุการณ์
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ขัดขวางการเลือกตั้งทั่วไปโดยใช้กลุ่มผู้ชุมนุมปิดกั้นทางเข้าออกหน่วยเลือกตั้ง ประชาชนไทยจำนวนมากรู้สึกผิดหวังที่ไม่สามารถเลือกตั้งได้ นำไปสู่การปะทะกันที่หน่วยเลือกตั้งบางแห่ง ศาลรัฐธรรมนูญประกาศให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ ในขณะที่คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ยังคงชุมนุมประท้วงต่อไป รวมทั้งได้ยึดอาคารหน่วยราชการในศูนย์ราชการ
พฤษภาคม ๒๕๕๗	ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำพิพากษาให้นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากข้อกล่าวหาว่าโยกย้ายเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อปูทางให้ญาติของตนขึ้นมาเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยรัฐมนตรีอีก ๙ คน ก็ถูกพิพากษาให้ขาดคุณสมบัติด้วย แต่รัฐบาลยังคงอ้างรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นรัฐบาลต่อไปแม้ไม่สามารถบริหารประเทศได้แล้ว พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ประกาศกฎอัยการศึกและยึดอำนาจโดยการรัฐประหารล้มล้างรัฐธรรมนูญ
มิถุนายน ๒๕๕๗	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล ทรงให้ความเห็นชอบต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่จัดทำโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ให้อำนาจกองทัพอย่างเบ็ดเสร็จ
สิงหาคม ๒๕๕๗	พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งเคยเป็นนายทหารเสือราชินี ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี
มีนาคม ๒๕๕๘	นายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา ยกเลิกกฎอัยการศึก แต่ยังคงปกครองประเทศต่อไปโดยใช้ประกาศหรือคำสั่งของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
พฤษภาคม ๒๕๕๘	อดีตนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลในข้อหาประมาทเลินเล่อในโครงการประกันราคาข้าวตามนโยบายของรัฐบาลโดยอาจถูกพิพากษาให้จำคุกถึง ๑๐ ปี
สิงหาคม ๒๕๕๘	มีการวางระเบิดที่ศาลพระพรหม เอรಾವัน เป็นผลให้มีผู้เสียชีวิตรวม ๑๐ ราย

	เหตุการณ์
<p>กุมภาพันธ์- มีนาคม ๒๕๕๙</p>	<p>มีการจำกัดเสรีภาพในการอภิปรายและถกเถียงกันในทางสาธารณะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ การสัมมนาเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ ที่จัดโดย iLaw ซึ่งเป็นองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งหนึ่งถูกระงับ หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีได้เตือนว่า เป็นการชุมนุมในทางการเมืองที่ฝ่าฝืนคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓/๒๕๕๘ ที่ห้ามชุมนุมทางการเมืองเกินกว่าห้าคน</p>
<p>มิถุนายน- กรกฎาคม ๒๕๕๙</p>	<p>มีการเตรียมการลงประชามติรับรองร่างรัฐธรรมนูญที่จะมีขึ้นในวันที่ ๗ สิงหาคม คณะกรรมการการเลือกตั้งอนุญาตให้องค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งสองแห่ง (Asia Network for Free Election-ANFREL และ The Asia Foundation) เข้าสังเกตการณ์การลงประชามติได้ แต่ปฏิเสธไม่ให้องค์กรสังเกตการณ์การเลือกตั้งอื่นในประเทศเข้าสังเกตการณ์ มีกลุ่ม “ขบวนการประชาธิปไตยใหม่” ได้รณรงค์ “เหตุผลเจ็ดประการที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ” ท่ามกลางความพยายามในการปราบปรามการ “vote no” โดยรัฐบาล</p>
<p>สิงหาคม ๒๕๕๙</p>	<p>รัฐธรรมนูญที่จัดทำและเสนอโดยกองทัพผ่านการรับรองโดยประชามติ การลงคะแนนเป็นก้าวหนึ่งของหนทางที่จะนำไปสู่การเลือกตั้งซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) อ้างว่าจะให้มีขึ้นในปลายปี ๒๕๖๐</p>
<p>กันยายน ๒๕๕๙</p>	<p>หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกประกาศว่าบรรดาคดีเกี่ยวกับความมั่นคงที่เกิดขึ้นใหม่ จะไม่ต้องพิจารณาโดยศาลทหาร โดยให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาประกาศดังกล่าว เป็นการยุติการดำเนินคดีโดยศาลทหารต่อพลเรือนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ดูหมิ่นพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้ใช้หลังจากการยึดอำนาจโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ภายหลังรัฐประหารในปี ๒๕๕๗ สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนเรียกร้องให้รัฐบาลยุติการดำเนินคดีต่อผู้ถูกจับกุมและตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดเนื่องจากใช้เสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และการชุมนุม ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน</p>

	เหตุการณ์
กันยายน- ตุลาคม ๒๕๕๙	คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (พรป.) ว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ตามร่าง พรป. ได้ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญในการปลดกรรมการพรรคการเมืองหรือผู้นำพรรคหากพบว่ามีความผิดในการได้มาซึ่งอำนาจโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ร่างกฎหมายดังกล่าว ยังอนุญาตให้นายทะเบียนพรรคการเมือง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีคำสั่งห้ามผู้สมัครและผู้ลงคะแนนเลือกตั้งที่ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ยินยอมให้ผู้ที่มีใช้สมาชิกพรรคเข้ามา มีอิทธิพลในพรรค หรือไม่เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนที่จะเสนอต่อสาธารณะ โดยตัดสิทธิ ไม่ให้เลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี
ตุลาคม ๒๕๕๙	ในพิธีรำลึกเนื่องในวาระครบรอบ ๔๐ ปี ของการสังหารหมู่ นักศึกษาประชาชน ๑๐๐ คน ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยทหารและกลุ่มติดอาวุธ ในเหตุการณ์ ๖ ตุลา ๒๕๑๙ บนเวทีอภิปรายเรื่องการลายนวลพ้นผิด (impunity) และความสำคัญของการขบวนการนักศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้เน้นเรื่องความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมสัมมนายังได้เน้นถึงการขาดไร้ซึ่งการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาเหยื่อของการละเมิดและครอบครัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ เสด็จสวรรคต
พฤศจิกายน ๒๕๕๙	สภานิติบัญญัติแห่งชาติและพรรคการเมืองคัดค้านร่าง พ.ร.บ. พรรคการเมืองที่กำหนดให้มีโทษประหารชีวิตนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายตำแหน่ง โดยโต้แย้งว่า ข้อกำหนดดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายและหลักปฏิบัตินระหว่างประเทศ
มกราคม ๒๕๖๐	สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ระบุว่าอาจเลื่อนการเลือกตั้งออกไปอีกจนถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๑ เพื่อให้มีเวลาในการจัดทำร่าง พ.ร.บ. ตามรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ระดับสูง รวมทั้งนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี สัญญาว่าโรดแมปในการเลือกตั้งจะไม่มีเปลี่ยนแปลง แม้จะมีการต้องล่าช้าออกไปเนื่องจากการสวรรคตของในหลวง ตามโรดแมปประเทศไทยจะมีการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๐

	เหตุการณ์
<p>กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>ในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ รัฐบาลได้จัดทำร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้น และได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูป ประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ภายใต้ นายกรัฐมนตรี รัฐบาลยังได้จัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการสร้างสามัคคีปรองดองด้วย โดยมีรองนายกรัฐมนตรีพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณเป็นประธาน ประกอบด้วยนายทหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล คณะกรรมการมีแผนการที่จะพบกับพรรคการเมือง ภาคประชาสังคม และนักวิชาการเพื่อถกเถียงเกี่ยวกับหนทางและความมุ่งมั่นในการสร้างความปรองดองในทางการเมือง รัฐบาลได้แจ้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่า คณะกรรมการจะไม่พิจารณาเรื่องการนิรโทษกรรมให้แก่คดีการเมืองเนื่องจากควรเป็นเรื่องของรัฐบาลชุดต่อไปที่จะตัดสินใจมากกว่า สำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯ ได้ขอร้องให้รัฐบาลปลดปล่อยผู้ที่ถูกคุมขังเนื่องจากได้ใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และยุติการดำเนินคดีนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ก่อนที่จะมีการทบทวนรายงานต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สหประชาชาติ</p>
<p>เมษายน ๒๕๖๐</p>	<p>สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ซึ่งถือเป็นฉบับที่ ๒๐ นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองในสมัยรัชการที่ ๗ มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จะต้องจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญรวม ๑๐ ฉบับ ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ(สนช.) จะพิจารณาภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๑ หลังจากนั้นจะใช้เวลา ๑๕๐ วันในการรณรงค์หาเสียงและเลือกตั้ง ซึ่งดูเหมือนว่าจะมีการเลือกตั้งกลางปี ๒๕๖๑ หรือไม่เกินเดือนพฤศจิกายนของปี ๒๕๖๑</p>

